

Represchentaziun a l'exteriur – l'istorgia da la diplomazia svizra

■ Il Departament federal d'affars exteriurs (DFAE) coordinescha e concepescha per incumbensa dal Cussegl federal la politica exteriura, defenda ils interess dal pajais e promova las valurs da la Svizra. Per quest intent sa basa el sin ils principis dal stadi da dretg, da l'universalitad e da la neutralitad e realisescha sias activitads en il senn da la solidaritad e da la responsabladad. Il DFAE tgira ina rait da circa 170 represchentanzas e 204 represchentanzas onuraras a l'exteriur. Chatta preschenta la lavur dal DFAE cun dar in sguard spezial a l'istorgia da la represchentaziun svizra a l'exteriur.

50 onns avant la fundaziun dal stadi federal

L'istorgia da las represchentanzas svizas a l'exteriur cumenza en il temp dal Directori helvetic. Il Directori, l'emprima administraziun centrala dal pajais, designescha l'avrigl 1798 in diplomat che duai represchentar ils interess da la Svizra a Paris.

L'emprima represchentanza svizra vegn pia instituida en la citad, nua ch'ins ha renovà ed affirmà tras engirament ils

18 da november 1663 en la catedrala da Notre-Dame l'allianza tranter Louis XIV ed ils 13 chantuns da la

Confederaziun. L'eveniment è perpetuà sin ina tapissaria da gobelin tenor in char-tun da Le Brun che sa chatta oz en l'ambassada svizra a Paris, ina chasa municipala signurila da l'onn 1705, cumprada il 1767 dal barun Peter Viktor von Besenval ed il 1938 da la Confederaziun. Von Besenval è oriund da Soluturn, la «citad d'ambassadors» e la sedia dals ambadors franzos dal 1530 fin il 1792.

Pli tard instituescha la Republica helvetica duas ulteriuras represchentanzas, ina a Milaun ed ina a Vienna, e nominescha commerziant svizzers che vivan a l'exteriur sco consuls onuraris. L'acta da mediaziun dal 1803 incumbescha in landamma da tgirar las relaziuns cun l'exteriur. Il temp da la restauraziun suenter la cupitga da Napoleun il 1813 restabilesch'ins puspè las structures federalisticas, abolescha la funcziun dal landamma e sera la represchentanza a Milaun. Il Congress da Vienna fraina il 1815 las activitads diplomaticas, cunquai che la neutralitad da la Svizra na lubescha nagina politica exteriura activa. Perquai cumenza la Svizra a far pli e pli fatschentas sin il martgà mundial prosperant da quella giada.

Il Departament politic federal dal 1848

Cun la nova Constituziun dal 1848 crescha la Confederaziun il Departament politic federal (DPF) ch'ha l'incumbensa da tgirar las relaziuns cun l'exteriur. Malgrà ch'il departament dispona mo da pauc personal e ch'i va schizunt la tschantscha ch'i vegnian serradas las represchentanzas a Paris e Vienna memia charas, crescha il

Il 1920 ha il pievel svizzer approvà – cumbain senza grond entusiassem – l'adesiun da la Svizra a la Societad da las naziums.

corp diplomatic cun nominar novs consuls onuraris betg remunerads.

Era sche la Confederaziun na sa sutmetta lezza giada anc betg al protocol diplomatic internaziunal, occupesch'ins la represchentanza a Paris a partir dal 1856 cun in mess extraordinari e plenipotenziar. Mess a Turin e Berlin suondan il 1860 ed il 1867. Uschia dispona la Svizra en tut ses pajais vischins da represchentanants ch'han la plenipotenza da far contracts commercialis e da schliar las dumondas che resultan da l'extensiu rasant da la rait da viafier. Durant la guerra franco-germana il 1870/71 s'occupa il pajais per l'emprima giada da la protecciun da las burgaisas svizas e dals burgais svizzers en ils stadis da conflict.

Il december 1887 reorganisescha il cusseglier federal Numa Droz, elegì per la segunda giada sco president da la Confederaziun e schef dal DPF, ses departament: el al modernisescha, abolescha la midada annuala al chau dal departament ed al renunna en Departament d'affars exteriurs (DFAE). Droz creescha novas represchentanzas a l'exteriur sco quella a Londra, la chapitala da l'imperi colonial impositant. La posiziun flauva dals consuls onuraris maina il 1893 ad ina votaziun davart in sboz da lescha ch'intenziunescha d'introducir consuls professiunals. Per motivs finanzials al refusescha il pievel. Il 1896, quatter onns suenter la demissiu da Numa Droz, abolesch'ins sias refurmas e reintroducescha la rotaziun a la testa dal departament, il qual sa numna ussa puspè DPF. Las relaziuns cun l'exteriur restan modestas. La guerra tranter la Russia ed il Giapun il 1904/05 pretendia d'endrizzar represchentanzas a Son Petersburg ed a Tokio per perseguir al lieu las decisiuns politics e lur consequenzas economicas.

Cumbain che la diplomazia classica vegn refusada, decid'ins il 1919 d'insti-

tuir trais ulteriuras represchentanzas: en Svezia, Belgia e Pologna. Questa decisiun vegn realisada sut l'egida da Giuseppe Motta, numnà il 1920 schef dal DPF. Essend ch'il Cussegl federal ha reintroduci la direzziun permanenta dal DPF, resta Motta fin il 1940 schef da quel. El s'engascha per ina diplomazia bilaterala, per exempel cun la Belgia ch'ha ina represchentanza en Svizra dapi il 1840. Il 1933 vegn instituida ina represchentanza en China ed il 1936 en Tschecoslovachia, dus pajais ch'han represchentanzas a Berna gia dapi il 1918 resp. dapi il 1919.

La Societad da las naziums e l'Organisaziun da las Naziums Unidas

En pli s'engascha Motta per l'adesiun da la Svizra a la Societad da las naziums. Ils 16 da matg 1920 decida il suveran svizzer questa dumonda: 11½ da totalmain 22 chantuns approveschan l'adesiun, Geneva schizunt cun ina clera maiortad. En il contract da Versailles, sutscrit ils 28 da zercladur 1919, vegn Geneva fixà sco sedia da la Societad da las naziums – ina tscherna betg casuala, pertge che la citad è gia dapi il 1863 la sedia dal Comité internaziunal da la Crusch Cotschna (CICC), in'organisaziun nunguvernamentala fundada da Henri Dунant, la quala ha retschavì il Premi Nobel da la pasch.

Tuttina sco ils auters stadis commembers da la Societad da las naziums regala era la Svizra ovras d'artists indigens a la nova organisaziun: la pictura murala (1936) da Maurice Barraud en la sala III sco era las picturas muralas (1937) da Karl Hügin e las tavladiras ch'embelleschan in dals saluns pon ins vesair anc oz en il Palais des Nations a Geneva. Cun il cumenzament da la Segunda Guerra mundiala il 1938 smetta la Societad da las naziums sias activitads ed in onn suenter la fundaziun da l'Organisaziun da las Naziums Unidas (ONU), ils 24 d'october 1945, vegn ella schliada. Dapi quel mument è il Palais des Nations la sedia europeica da l'ONU. La Svizra renunzia plirs onns ad ina commembranza en l'ONU ed aderescha a quella pir suenter ina votaziun dal pievel ils 10 da settember 2002.

Durant la Segunda Guerra mundiala è Marcel Pilet-Golaz schef dal DPF. Quel temp sa restrenschan las activitads da la Svizra a l'exteriur sin la protecciun da las facultads deponidas en Svizra.

Da la fin dal 1945 en fin il 1961 restructurescha il nov schef Max Petitpierre il DPF. Las represchentanzas a l'exteriur ed ils consuls han cunzunt l'incumbensa da defender ils interess da l'economia svizra. En il decurs da la decolonisa-

ziun instituesch'ins en tut il mund novas represchentanzas diplomaticas.

Il titel d'ambassador

Dapi il 1953 pon tut ils manaders da las represchentanzas da l'exteriur a Berna purtar il titel «ambassador», fin lura resalva al represchentanant da la Frantscha. Pli tard renunna'ins cun in conclus federal las represchentanzas svizas a l'exteriur ambassadas ed il 1957 vegn numnà il manader da la represchentanza a Paris ambassador. A partir dal 1963 survegnan alura tut ils manaders da las represchentanzas impurtantas a l'exteriur quest titel.

Il 1979 renunna'ins il DPF danovamain en Departament federal d'affars exteriurs (DFAE). Cunzunt surmar datti pli e pli bieras represchentanzas e biros da coordinaziun per la cooperaziun al svilup, entant ch'ins sto serrar auters biros diplomatics pervi da guerras u revolts, per exempel a Honduras e Nicaragua e temporamain er en il Vietnam.

Suenter la crudada dal Mir da Berlin

La crudada dal Mir da Berlin il 1989 e la reunificaziun da la Germania l'onn sequent na termineschan betg mo la separaziun da la Germania, mabain era la divisiun politica da l'Europa. Quai ha consequenzas per la preschientscha da la Svizra en ils stadis da l'Europa da l'Ost.

Per la represchentanza svizra a Berlin acquista la Confederaziun il 1919 in palaz da la citad neoclassicistica dal 1870/71 en la vischinanza dal Reichstag, il Bundestag dad oz. I fa surstar che l'edifizi na vegn betg bumbardà durant la Segunda Guerra mundiala. Dal 1945 fin il 1992 alloschescha el differents posts da consultaziun per Svizas e Svizzers a l'exteriur ed a partir dal 1973 il consulat general. Il 1991, cura che la Germania decida da spustar la sedia da sia regenza e da ses parlament a Berlin, s'occupa il consulat general sco post exteriur direct da l'ambassada en la chapitala Bonn cunzunt da las activitads culturalas. Il 1999 daventa Berlin puspè la chapitala da la Germania reunida e l'ambassada vegn dischlocada en l'edifizi berlinais. La residenza da l'ambassatur sa chatta en il palaz da la citad restaurà cumpletamain, entant che la cancellaria da l'ambassatur è endrizzada en il bajetg d'engrondiment.

Las instituziuns per la collavuraziun internaziunala

Ultra dals evenimentis politics han era catastrofes umanitaras e naturalas marcà ils fatgs internaziunals. La Direzziun da svilup e da cooperaziun è dapi il 1996 il center per la collavuraziun internaziunala e per l'agid

umanitar da la Confederaziun. Il Secretariat da stadi per l'economia (SECO), fundà il 1999 e part dal Departament federal d'economia, furmazion e retschertga (DEFR), è il center da cumpetenza da la Confederaziun per tut las dumondas essenzialas en connex cun la politica economica. Il 2001 fundesch'ins Preschientscha Svizra sco unitad d'administraziun decentrala dal DFAE. Ella è responsabla per la percepciun da la Svizra a l'exteriur e realisescha la strategia da la comunicaziun internaziunala dal Cussegl federal.

Il Departament federal d'affars exteriurs oz

La politica da l'intern e la politica exteriura sa basan en Svizra fermamain ina sin l'autra; la cultura politica da la Svizra è in punct da referiment impurtant per la strategia da la politica exteriura. La Svizra s'engascha sin tut il mund per la democrazia e per in stadi da dretg, per in dialog e per ina cultura da cumpromiss, per l'integratiun e per la separaziun da la pussanza sco er per ils dretgs umans e per ils principis umanitaras.

Crear perspectivas – promover il svilup e la pasch

La Svizra s'engascha per in mund senza povradad e per in svilup duravel. Ina da las numerusas mesiras, cun las qualas ella persequescha questas finamiras, è da pussibilitar a persunas giuvnas ina buna furmaziun professiunala orientada al martgà en pajais da svilup. Uschia creschan las perspectivas per lur futur ed ellas pon contribuir al svilup economic e politic da lur pajais. Tras quai sa reducechan il squitsch da migraziun e l'extremissem perda si'attracziun. En passa 20 pajais lavura la Svizra en il rom da la collavuraziun internaziunala en la furmaziun professiunala ensemen cun autoritads e cun il sectur privat. Passa 300 000 umans han fin ussa gia profità da quai. En vista a la situaziun politica mundiala malsegira cuntinuessa la Svizra ultra da quai ad intensivar ses engaschament per la pasch, per la segirezza e per ils dretgs umans.

Approfundar las relaziuns cun ils stadis vischins e cun la UE

La Svizra è situada amez l'Europa. Ella ha las medemas valurs da basa democraticas sco ses stadis partenaris europeics ed è colliada stretgamain cun quels en ils secturs politica, economia e cultura. La tgira e l'amplificaziun da las relaziuns cun ils stadis vischins directs e cun l'Uniu europeica (UE) è perquai centrala per la politica exteriura da la Svizra.

Extender las relaziuns cun partenaris globals

Sco pajais orientà a l'export è la Svizra dependenta da bunas e stabilas relaziuns internaziunals. Perquai extenda ed approfondescha ella permanentamain sia rait da relaziuns. Ella tgira relaziuns strategicas cun ils Stadis Unidas da l'America, cun il Giapun, la Brasilia, la Russia, l'India, la China, l'Africa dal Sid e la Turchia. En l'Europa dal Sidost e da l'Ost, en l'Asia Centrala, en la regiun asiatic-pacifica, sin il continent dubel american, en l'Africa, en il Proxim Orient ed en l'Orient Central ha ella differentas finamiras en ils secturs da la politica, da l'economia, da la politica da segirezza e da la politica da l'ambient e da migraziun. Per la Svizra sa tracta da gidar a resolver problems globals e da defender ses interess e sias valurs.

La preschientscha:

Dossier «Istorgia da la diplomazia svizra».

Dapli infurmaziuns:

chatta.ch/?hiid=4231
www.chatta.ch

Ambassada svizra a Berlin.

C. NÖHREN/PIXELO